

سُورَةُ
Suuraa israa`aa

*Dura dursoo suuran tun suuratul'israa'ati قبل كل شئ هذه هي سورة الإسراء
je'amti .

*Isiin suraa makkaati ayata 26,32 ،hangang، ٢٣، ٢٦، ٣٢، ٣٣، ٥٧، ٧٣ وهي مكية آية ٧٣، ٨٠، فمدنية
80, malee isiin ta 74 Madiina'atii.

*Aayaanni isi'ii dhibbafii khudha tokko {111} وأياتها مائة وأحد عشر {111}

*Lakkooysi isi'ii khudha torba {17} وترتيبها {17}

*Isiin eega suuraa {qasgasgii} buute نزلت بعد سورة القصص

*Jalqabni dubbiidhaa maqaa Rabbii waa hundaan nama qananiisuti، i j k

*Rabbiin waan isaan hin malle hundarrea qulqullaaye، !

*Kan gabricha isaa muhammad halkan ke-essaa deemsise, isaa dhagayu waytii xiqqoo keessatti % \$ # "

*Makkaraa، (' &

*Hanga beytulmaqdisitti، + *)

*Masjidul'aqsgaa, kan maddii isaatitti bar- . - ,

akaa diiniifii dunya'aa buufne ,lagooti'iifii ,midhaan isaa heddommeysinee bakka anbiyooni itti heddommaatu goonee.beytulmaqdis biyya shaam jiraa, ammoo amma falasxiinin beekkamaa, hanga amna guyyaa afurtamaati makkaraa fagaata,duuba Rabbiin halkanirraa, waytii xiqqoo keessatti masjida makkaatii, nabi Muhammad kaasee, malaaykan waan yaabbatu, tan harre'ee olii ta gange'ee gadii, tan buraaq je'amtu, fiddeefii masjida beytulmaqdis je'amu dhaqee ,achitti anbiyooni hundi dhufee ,isaan qeebalanii, imaama tayee, isaanin salaatee, achirraa ammas, wanni samiidhan koru dhaabbamteefii, samii torban dabree , isaa warra samii keessa jiru, malaayka'aafii anbiyaa isa qeebalu'uuf salfii baatteratti salaammatu bakka takkaa malaaykan hin gayin, kophaa isaa gayee, Rabbii isaa argee, kan akkanaafii akkanattin argee himuu hin dandeenye, achitti Rabbiin waan beekkomsa taye hunda kenneefii, waan uume hunda garsiisee, jannataafii warra jannataa, ammaliee azaabafii warra azaabaa garsiisee, halkanii guyyaa keessatti salaata shan kan sawaabni isi'ii shantamaa, irratti waj-

jabsiise, ammas namni ummata keetiraa waan hamtuu dalagu'uu ka'ee , dalagu'urraa dhaabbate, homaa isarratti hin katabu, ammoo yoo dalage dilii takkitti'in isarratti kataba. Ammoo nama waan gaarii dalagu'uu ka'ee, irraa oole, saawaaba tokkon katabaafi, yoo dalage sawaaba khudhanan katabaaf je'ee gam-machiisee akkasitti nabi Muhammad karaa dhaqeen makkatti deebi'ee, ganama halkan sanii masjida makkatti bayee waan halkan san arge warra makkatti odessse, odessinaan, abuubakr dura dursoo dhugo'oomsee achirraa {abuu-bakriss-addiiq} je'amee yaamame, saddiiq jechuun: dhugo'oomsaa jechu'uu. Ammoo kuffaarri makkaa kan nabi Muhammad kijibsiisuu ture, waan nabi Muhammad je'u dhageenyan, ar'uma kijibsiifnaadhaf, akki je'an: Muhammad biyya shaam tan nuti hoggaa naggadaaf yaanu, guyyaa afurtamatti dhayn'u, halkan tokkottan dhaqee gale, je'aa, bayaa je'aniiti irratti wal gayanii, mee beytilmaqdisii dheyxe san, akka isaa nuu himi je'aniin, nabi Muhammad san dura hin dhayn'ee, ammoo weytiiin amma dhaqes halkani, ormi kuffaaraa akkaan beytulmaqdis bee-kka, duuba hoggaa san jibriil suuraa beytulmaqdis nabi Muhammad dura qabee waan kuffaarri irraa gaafate, takka takkaan himeef, duuba kuffaarri wanni nabi Muhammad je'u dhugaa tayuu garraan waan biraan tan nabi Muhammadiin kijibsiisan barbaadaf, naggaadee isaanii,tan shammadaaf, shaam dheyxee, dhu-faaf karaa jirturaa gaafannaan, bakka akkanattin bira dabree, guyyaa akkanaati saa'aa akkanatti kan gaalliakkana dura deemu makka seentii je'een, akkasitti eeganii,akkuma nabi Muhammad je'etti galte wanni Rabbiin waan dachi'ii samii keessatti uume hunda, halkan san nabi Muhammad garsiisef nabi Muhammad guddisu'uufi, akkasuma waan kuffaarri isa godherratti isa sabarsiisu'uuf, maalif nabi Muhammad kuffaraa makkaa islaamatti yaameti, irraa qeebaluu didanii, zamana dheeraa miidhaa guddoo isa miidhan, duuba nabi Muhammad ka'eeti diinaa Rabbii biyya biraan dhaqee facaasu'uu jecha, biyya {xaa'if} je'amtu dhaqee, na qubsisa'aa, diin facaasu'urratti na gargaaraa je'een, haatayuu qubsiisanii gargaaruu dhiisii, joollee itti diraniiti dhaga'aan tumanii, ari'an, akkasitti nabi Muhammad isaa miilli isaa dhiigan hallame, gara makka as gara gale, malaaykan Rabbii nabi muhammad kara'atti qeebaltee akki jetteen: warra akkatti si miidhe kana lafarraa fin'aa, iznii nu godhi je'aniin, jennaan nabi Muhammad Rabbiin ilmaan isaanii keessaa nama Rabbitti amanu baasuun ooluu, hin fixinaa je'een, duuba nabi Muhammad hoggaa deebi'ee makka seenu'uu ka'u, kuffaarri makkaa, makka seenuu dhoowwe, biyya xaa'if tan xilaata kheenyaa dhaqetei nuun lolu'uu ka'e je'aniii, haa tayuu jaalli isaa tokko seensisee, akkasitti dachiin nabi Muhammaditti rakkattee, warri lafaa isa qeebaluu dide. Duuba nabi Muhammadii akkatti jiruu, Rabbiin eega warri dachi'ii kuffaarri najifni si qeebaluu dide warra sami'ii xaahiraatu si qeebalu'uu hawwaa, koottu je'ee yaamee, waa hunda waan ajaa'ibaa isa garsiise, tanaaf Rabbiin akki je'e:

*Wanni gabricha keenya makkaraa qudsi

geessinee, qudsiraa samii torban dabarsinee, halkanirraa waytii xiqqoo keessatti makkatti deebifneef akka ragaa dandeytii teenyaa isa agarsiifnu'uufi, waan qalbii isaa jabeessu,

1}*Rabbiin haala nabi muhammad ni bee-

7 6 5 4 3

khaa, waan inni je'u ni dhagayaa, waan inni dalagu ni argaa, tanaaf israa'afii mikgraajan qananiissee, halkan san ulfina wasana yookaa daangaan qabneen isa guddise.

*Nabi muusa'aaf kitaaba {townaat} je'amu kenninee jirra,

: 9 8

*Akka towraatin ilmaan yakgquub qajeelan goonee israa'iil: {nabi yakgquubi},

> = < ;

2}*Wanni isaanin jenne: naa achitti wakiila, nama dubbii teessan itti irkifattan hin go-dhatinaa.

D C B A@ ?

*Yaa ilmaan nama nabi nuuhg wajjin safiinnaa yaabbachiifnee, qajeelaa,

I HG FE

3}*Nabi nuuhg nama akkaan Rabbiif galata galchuu tayuu ture, haala hundarratti.

O N ML K

*Kitaaba towraat keessatti orma israa'iiliin ,akki jennee isaan beysifne,

U TS RQP

*Hoggaa lama waan hamtuu dalaydanii, biyya shaam balleessu'uu teessan,

Y X WV

4}*Ibaadaa Rabbiraa if guddiftanii, jallina guddaa jallatu'uu teessan.

] \ [Z

*Duuba hoggaa weytiin qixaaxa balleessaa teessanii,ta duraa geesse,takkaa dhufte,

a ^ _ ^

*Gabroottan keenya isinitti ergina isin qixaaxu'uu jecha

ed c b

*Warra lolaa jajjabaa,

h g f

*Duuba biyya teessan seenanii, isin barbaadanii isin fixu'uu jecha, olii gad yayaa'anii isin qaqqabanii,garii keessan ajeessanii ka-an boojiyan ,

lik j i

5}*Qixaan'I nuti baallama isinii seenne sun

p o n m

baallama argamu'urraa hafiinsi hin jirre,duuba akkuma Rabbiin odeessee ,baalleessan duraa:nabi zakariyyaa ajeessanii argamnaan,Rabbi mooticha jaaluut

je'amu itti ergee, dhiira isaanii fixanii, dhala'aaffi joollee isaanii boojiyanii biyya isaanii beytulmaqdis cacabsanii dhoysan .

*Duuba eegasii mootumma'aaffi, humna isinii kenninee, orma xilaata keessanirra isin aansinee, namicha isin balleesse jaaluut ajeefstan, eega amata dhibbaatii,

*Ammallee hori'iifii ilmaan isinii kenninee

u t s r q

x w v

| { z y

~ أَحَسِنْتُ لِأَنفُسِكُمْ }

وَإِنْ أَسْأَلْتُمْ فَهَا

فَإِذَا جَاءَهُ © الْآخِرَةَ

لَيَسْتُ عَوْنَوْ وَجُوَهَ كَثِيرٌ

وَلَيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ

كَمَا دَخَلُوا أَوَّلَ مَرَّةً

¶ μ

*Waan irratti mooyan, yookaa qabatan mara

7}*Balleessaa badduu, duuba akkuma Rab-

biin je'etti, balleessan lammeeysa'aa, ilmaan israa'iil, yahuuda'arraa argamnaan, nabi yahgyaa ilma nabi zakariyya'aa ajeessu'uun, Rabbiin isaanitti dallanee, mooticha kaafiraa tokko, kan {bukhtunussar} je'amu itti ergee kuma meeqatam isaaniraa fixee, ilmaan isanii boojiyee, beytulmaqdis jiyse .

*Duuba Rabbiin ilmaan israa'iilin akki je'e: eega balleessaa lammeysaadhatii, yoo toltaanii qajeeltan, rahgmata isinii godhuun ni kha-jeelama, rahgmata isinii goona jechu' ,

฿ # !

*Yoommoo balleessa'atti deebitan nutis isin iqaabu'utti,yookaa qixaaxu'utti deebina,duuba akkuma Rabbiin je'ee, isaan warra balleessa'arraan dhaabbannee, nabi Muhammad ergamnaan itti amanuu didanii, Rabbitti balleessinaan, Rabbiin nabi Muhammad itti ergee orma yah-uuda'aa kan {banii qureyzaa} je'aniin fixanii, kanneen {baninnadiir} je'aman, biyyaa baasan akkasuma yahuudan hanga guyyaa qiyaama'atti balleessa'arraan dhaabbattuu, Rabbiinis nama isaan miidhu isaanitti ergu'urraa hafiin'si hin jiru, 8}*Ibidda azaabaa bakka kuffaari itti hidh-amu goone.	) &
*Qur'aanni kun ni qajeelcha	2 1 O /
*Karaa qajeelaa haqaa,	5 4 3
*Warra amane gammachiisa,	7 6
*Warra amane kan waan gaarii dalagu,	: 9 8
9}*Ajrii guddoo, yookaa. Sawaaba guddaa, aakhira'atti dalagaa isaanirratti argataniin isaan gammachiisa	? > = <;
*Warra guyyaa qiyaama'atti hin amanne,	D C BA @
10}*Azaaba isaan laalessu isaanif qophe-ysine, sun ibidda jahannamii.	I H G F E
*Ilmi namaa hoggaa aare,balaan isatti bu'uu ,yookaa warra isatti bu'uu,khadhata , if abaara, yookaa ilmaan isaati, yookaa jaartii isaati abaara jechu',	L K J
*Akkuma hoggaa gammaden,waan gaarii ifiif yookaa nama isaatif khadhatutti ,	N M
11}*Namni haala jarjaraati qaba ,tanaaf ho-[ggaa aare du'aa'ii ifitti godhe, takkaa if abaara kan waan booda itti dhufu hin laalle kan wannumti inni fedhu, hamtuu taatuu, toltaa taatuu argamu'uuf ha-wwu , kan odoo argamtee booda sheenayu'uu taa'u.	S R Q P
*Halkaniifii guyyaa, ragaa dandeytii teenyati goone,	W V U T
*Ifaa halkanii ji'arraa hayn'ee jirra hanga er'atee,dhabamu takkatti, akka isa keessatti hara baafattaniif,	[Z Y

*Ammoo guyyaa waytii keessatti waa argan goonee jirra,

— ^] \

*Akka isa keessa waan Rabbi isinii hire barbaaddattaniif

c ba `

*Akka ammallee halkaniifii guyya'aan ,adu'-uufii ji'aan ,lakkoysa baraatifii, kan waytii birallee, beytaniif jecha,

g f e d

12}*Waan isin itti haajamtan hunda isinii addeessinee jirra, aqlii isinii kenninee, anbiyyaa isinii erginee.

ml k j i

*Nama hundaa dalagaa isaa isa qabsiifnee jirra, {xaa'iruhuu} jechuun: dalagaa isaa jechuu

q p o n

*Dalagaa isaa morma isatti yookaa gateetii isatti rarraafnee jirra,jazaan dalagan isaa isaan addan bayuu wajuma deema jechu'

s r

*Guyyaa qiyaama'aa ni baafnaf,

x wvū

13}*Kitaaba dalagaan isaa hundi keessatti katabamte banamaa, cufamaa tayin, arga ,iji isaa akkaan jabaattee kitaaba addunya'arratti arguun dandeenye, aakhiratti agartee.

| { z y

*Wanni isaan je'amu kitaaba dalagaa teetii qara'i ,

~ }

14}*Ar'a lubbumti tee si hisaabu'uuf ni gee-

ssi ragaan bira, takkaa namni dalagaa teetirraa si gaafatu hin barbaadamu, sumaatu bakka nama bira dhaabbatee kitaabaa dalagaa teetii qara'ee,ragaa ifitti bayaa ,guyyaa qiyaama'aa namuu isaa waa qara'uu dandayu qabri'ii ka'a.

كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ١٤

*Namni qajeеле lubbuma isaatif qajeèle wa-an faa'idaa qajeeloo isaa boru argatuuf jecha

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا ۝

*Namni jallate lubbuma isatti jallate, waan qixaan'i jallina isaa isa eeggatuuf,

وَمَنْ ضلَّ فَإِنَّمَا يَضُلُّ عَلَيْهَا ۝

*lubbuun dilooyte hundi hin ba'attu,

وَلَا ۝

*Dili lubbuun bira dilooyte lubbuun takkalleen dilii ifii malee,ta nama biraan ba'attu,

۝ د

15}*Nam tokkollee waan inni dalagerratti hin qixaan'u hanga anbiyaa itti er ginee haqaafii baaxila addaan baafnefii, inni karaa

وَمَا كَانَ مُعَذِّبَنَ حَقَّ بَعْثَ رَسُولًا ۱۵

kiyya didutti,gaafas hamtuu inni dalagerratti
ni qixaan'a.

*Hoggaa warra biyya takkaa kuffaara fixuu
feene,

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ تُهْلِكَ قَرْيَةً

*Warra qananii qabu matootii biyya sanii
ibaadaa teenyatti ajajna, karaa anbiyootatiin,
takkaa ulamaa'iidhaatiin,

أَمْنًا مُتَرَفِّهَا

*Duuba ajaja keenya didanii, karaa keeny-
arraa bayanii,

فَسَقَوْفَهَا

*Gaafas balaan nuti,yoo amrii teenya diddan
isinitti buuti jenneen,isaanitti buuti, takkaa
haqa godhatanii

فَحَقٌ عَلَيْهَا الْقَوْلُ

16}*Duuba balleessaa hamtuu isaan balle-

فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا

ssinee akka waan biyya sanitti takkaan argaminii isaan goone, takkaa makg-
naan {ammarna {أَمْرًا warra qananii qabu mootomsinee, karaa haqarrraa bayanii,
lafarrraa isaan fin'e jechu'.

وَكُمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ

*Ummata meeqaatam warra dabrerra, isaan
cubbuu dalaynaan, balleessine,

مِنْ بَعْدِ نُوحٍ

*Kanneen eega nabi nuuhgii dhufan, kan-
neen akka kgaad thamuudifii ummata luux,
firkga `iwnaa,

وَكَفَى بِرِبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَيْرًا بَصِيرًا

17}*Rabbiin kee cubbuu gabroottan isaa
keessaa gubbaa beekhaa,ni argaa ,beekko-
msaafii argaan isaa ni geessii,ragaan biraa
hin barbaadamuu, jazaa isaanii galcha.

\$ # " !

*Nama dalagaa isaatin addunyaa qofa arg-
atuu fedhu,kan isii malee waan biraa hin
feene, yookaa hin barbaanne sun akka nama
kuffaaratii,

) (' & %

*Waan nuti isaa kennuu feenu, isaa kennina,
waan inni argatuu fedhee mitii, sanuu

+ *

*Nama isaa kennuu feenef tanaaf jecha

kuffaarii waa haddu'uuf hawwaa, garii isaa malee hin argatu,inumaa isaanirraa
,namni hedduun garuma {garii} sanuu argatuu fedhaa, haa tayuu hin argatanii,
akkasitti hiyyummaan addunya'aa aakhira'aa isarratti walitti qabamti, ammoo
mu'minni durummaa aakhira'aa maraxatee, yoo addunya'arraa waa argate tolte
, ammoo yoon argatin, wannu inni yaadu: akka hiyyummaan inni keessa jiru

durumma'arra isaa caaltu Rabbi biratti , ammoo kaafirri argatee dhabus, bololli addunya'aa irran deemuu, sinqii aakhira'aa, waa takkan qabu ,

*Kaaffirri eega waan addunya'arraa argateen
waa xiqqa qanani'ee,aakhira'atti ibidda jahannam ,kan seenee keessa qubatu, isaaf goone,
*Isaa jibbamu,

O / . - ,

1

18}*Isaa rahgmata Rabbirraa darbame.

3 2

*Namni aakhira maraxatee,

6 5 4

*Dalagaa aakhira'aan, maltu dalage,

9 8 7

*Isaa aakhira'atti amanee, waan Rabbiin je'u hunda dhugo'oomsu,

; :

*Jarri Rabbitti amanee waan aakhira'aan malu dalage sun,

<

19}*Dalagaan isaanii waan galata qabaati ,kan Rabbiin irraa qeebalee, sawaaba isaanii kenuu.

@ ? > =

*Jarra lameenuu,kanneen addunya'aa je'ee waan dalagu dalaguufii ,kanneen aakhira'atti sawaaba argatu'uu je'ee dalagu,

A

*Kanaafii kaanille'ee ni kennina, addunyaa tanarratti ,

D C B

*Rizqii Rabbii keetiraa isaanii hirra,

G F E

20}*Kennaan Rabbii keetii nam tokko

N M L K J I

rralle'ee hin dhoowwamtu ,takkaayuu hin cittu , addunyaa tanarratti, kaafirri Rabbitti hin amanin, kanuma addunyaa argatu'uu dalagu,waan Rabbiin uume nyaatee,dhugee uffatee, jiraata, mu'minni Rabbitti amane, kan sawaaba aakhira'aa argatu'uu je'ee dalagus,waan Rabbiin uumen jiraata, Rabbiin kaafira uume ,maa kafare'eef, qilleensa irraa qabee, takkaa waan jiraatun irraan muru , addunya'arratti, ammas namuu, akka fedhutti, waan fedhun argatu, sun waan harka Rabbii jiruu.

*Mee akka garii isaanii waan jiraataniin

T S R Q P O

keessatti garii isaanirra caalchifne laali, akka kenna'aafii, dhoowwalleen harka keenya jirtu agartaa, kan kanaa guddifnee kanaa xiqqeessinu, kana guddifnee kana xiqqeessinu,

*Waa takka beekhaa: gatii yookaa darajaa aakhira'aatitu gatii addunya'arra caala, waan aakhira'atti argatantu waan addunyarratti argatinirra caala,

X WV

21}*Ammallee wal dabarsuu Rabbiin aakh-

[Z Y

ira'atti wal nama dabarsuutu, wal dabarsuu addunyarratti wal nama dabarsurra caala, Rabbiin akkuma qananii addunya'aa keessatti nama wal dabarsu qananii aakhira'aa keessatti wal dabarsa, akkuma dalagaan gaarin addunyarratti dalagan wal dabartuun tanaaf jecha dalagaa aakhira'atti jabaatun barbaadama dalagaa addunyarratta .

*Rabbii gudda'atti waan biraan Rabbi jettee hin qindeessin, Rabbiin tokkichaa lamaan jechaan yaadin, yoo mukaan Rabbi jettee, takkaa namaan Rabbi jettee, Rabbitti qindeessite,

a ^ \

*Jibbamteeti haftaa, beekhi

c b

22}*Kan nama si gargaaru yookaa sii tumsu

e d

hin qabne maalif Rabbiin nama tokkummaa isaa yaadu, kan waa hunda Rabbiin tokkichaatu uumee, wanni inni uume isatti qixxaayuu hin dandeessuu yaadu, jaalata, isuma guddisa, ammoo nama waan Rabbiin uume Rabbitti qindeessu, itti fakkeessu, itti dallanaa ni qixaaxaa, ni xiqqeessa.

*Rabbiin kee gabroottan isaa isa malee waan biraan gabbaruu dhabu'utti ajajee jiraa, namni ajaja isaa didee waan biraan gabbaru, qixaaxa haqa godhata ,

l k j i h g f

*Ammallee Rabbiin, haadhaa abba'atti harkaa fuula tolu'utti ajajee jiraa, haadhaa abbaa keessanii tolaa,

n m

*Yoo tokkoon isaan lamaanii si biratti, takkaa sii jiruu,

t s r q p

*Takkaa isaan lachuu, dulloomanii ati isaan

v u

tuttooyatu'utti haajaman, jabaadhuhu isaan tuttooyadhu, tooyanna Isaan, gaafa ati joolle'ee si tooyatan yaadadhu, kan ifii beelayanii si quubsan, kan si raffisu'uuf qaaxiraa bulan, hifannoota tooyanna Isaanii Isaan sirraan argin,

*Yoo Isaan si rakkisanillee, uf jettee qalbii Isaanii hin cabsin,

z y x w

*Ammallee Isaanin hin lolin,

| {

23}*Yoo waa isaamin je'uu feete, jecha b-a-reedaa laafaa je'iin.

{ ~ قَوْلَةِ كَرِيمًا ٢٣ }

*Haadhaa abbaa keetif, goflaa yookaa ko-oluu laafinsaa gad qabi,

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الْذَّلِّ

*Rahgmata isaanii godhu'uu jecha, takkaa

مِنَ الرَّحْمَةِ

isaanii nayu'uu jecha, akkana jechuun: haadhaa abbaa keetitti fuulan hamma-atin, harkan jabaatin, waan barbaadan hunda laaftu'utti sirraa haa argatanii, wa-an ati dandeessu, ammoo waan ifiin dandeenye, Rabbi khadhadhuuf, yoo dhu-kkubsatan, yookaa du'an,

*Yaa rabbi rahgmata godhiif ,

© رَبِّ أَرْحَمَهُمَا

24}*Akka gaafan an xiqqa'aa ,rahgmata naa godhanii na guddisanitti je'ii rahgmata khadhuuf.

كَمَا رَبِّيَانِي صَغِيرًا ٤٤

*Rabbiin keessan waan isin gara`atti dho-fattan ni beekha, haadhaa abbaa keess-aniif qajeeluu tayuu itti jallatuu tayuu, wa-hunda quba qabaa, wanni isarraa dhokhatu-hin jiru,

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا

*Yoo kan warra tole taatan, waan Rabbiin je'u dhageessanii, waan balleessitan hunda-raa deebitan Rabbiin isiniif araarama ,

وَتَكُونُوا صَلِيلِهِنَّ

25}*Rabbiin kan warra gara isaa deebi`eef

فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّلِينَ غَفُورًا ٤٥

waan yaadan male'etti dalagan araaramu kan waan haadhaa abbaan isaanii irraa hammaatan, kan isaanirraa argame, kan isaan waan saniin isaanitti balle-essuu hin yaadin, isaaniif araaramu.

وَمَاتَ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ

*Aanaa keetif waan inni sirraa haqa go-dhatu kenni, sun harkaa fuula itti toltee, ifitti qabuudhaa,

وَالْمُسْكِنَ

*Miskiina nama waan qabneefis haqa isaa kenni,sun waan inni haajame isaa ke-nnu'uu,

وَأَنَّ السَّيِّلَ

*Ilma kara'aatifis haqa isaa kenni, ilmi ka-ra'aa: nama imaltu'uu, kan sinqiin yookaa galaan harkaa dhume,hayni isaa waan biyya isaatin isa gayu isaa kennu',

وَلَا يُبَدِّرْ تَبَذِيرًا ٤٦

26}*Waan kenitu akka malee hin kennin, karaa haqaatin malee,horii kee hin basin.

*Warri horii isaa bakka Rabbiin horii kees-

إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْرَانَ الشَّيْطَانِ^{٤٧}

san itti baasaa je'e malee bakka biratti baasu, kan sharmuuxumma'atti baasu, kan farsho'oon dhugu'uu baasu,isaan obboleeyyan sheyxaanatii karaa sheyx-aanarratti deeman

27}*Sheyxaanni Rabbii isaa moromee

وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كُفُورًا^{٤٧}

yookaa akkaan kafaree jiraa,obboleeyyan isaatis akkasi, mee akkamitti karaa isaa deemtanii Rabbitti kafartan, tanaaf jecha: yoo nyaattan, takkaa dhuydan, takkaa baafattan hanga malee,yookaa akka malee,bakka malee ,hin nyaatinaa hin dhuginaa, takkaan baasinaa.

*Yoo warra haqa sirraa qaburraa gara galte, waan isaanii kennitu harkaa dhabdee,

" !

*Siyii rahgmanni yookaa rizqiiin Rabbii keetii sii dhuftee,isaanii kennuu khajeellaa qabdu ,

(' &% \$

28}*Jara haqa sirraa qabu kan akka aanaa

- , + *)

keetii nama waan qabne,saniin jecha gaarii laafaa isaan gammachiisu, kan waa isaan abdachiisu je'i, sun akka yaa jarana amma homaa na biran jiranii, wannin isinii kenu dhufu'un khajeellaa, gaafasan isinii kennaa hangasitti obsaadhaa af-adhaa, isaanin je'uutu.

*Harka kee, gara morma keetii,olin dachasin ,matumaan waa kannuu hin dhiisin jechu',

3 21 O / .

*Ammallee harka kee gad hin lakkisin , waan harkaa qabdu hunda kennitee, harka dhadhwattee,

7 65 4

29}*Waan kennitu dhabdeeti,harka qullaa

< ; : 9 8

haftee takkaa teessee zigaalamtaa yookaa kumatamtaa tanaaf jecha waan kennaniifii, waan dhiisan keessatti, karaa jiddu jireysa deemun gaariidha, kan waan qabdu kennitee harka hin dhadhwanne, kan waan qabdutti goggoydee, warra haqa sirraa qabu hoongeysitee hin himatamne, tanaaf nabi Muhammad nageenyi isarratti haa jiraatu { haala hundarratti jidduu jireessatu caalaa} je'e.

*Rabbitiin kee nama fedheef rizqii bal'isa,

A @? > =

*Ammoo nama fedhetti dhiphisa,

B

30}*Maalif Rabbitiin nama gabroottan isar-

J I H G F E D

raa rizqii itti bal'isuu haqa godhatuufii, kaan ni beekaa, ni arga, nama meeqaatami, kan yoo itti dhiphatte jallatu, ammas meeqaatami kan yoo itti bal'atte qajeelu, san hundaa Rabbiitu beekka.

*Ilmaan keessan hin ajjeesinaa,

L K

*Hiyyummaa yookaa waan nyaachifnu hin
argamnuu soda'aaf,

N M

*Nuutu isaan razaqaa, yookaa waan jira-
ataniin isaanii hiraa,

Q P

*Akkasuma isinille'eef nuutu rizqii hiRaa

R

,namuu rizqii ifiti nyaataa, Rabbiin nama hunda odoo inni garaa haadha issaa jiruuti ,rizqiin isaa hangana,umriin isaa hangana, dalagaan isaa hanga jiru ak-kana iimaanarratti du'ee, warra jannataa tayamoo, kufri'irratti du'eeti, warra azaabaa tayaan katabamtee, ol kaayamtee, namni waan Rabbiin katabee da-barse sanirraa jirjiiruu dandayu hin jiruu, tanaaf jecha , hiyyummaa soda'aaf ilmaan keessan hin ajjeesinaa,

31}*Isaan ajjeessun dilii yookaa cubbuu
guddo'oo arabni dur, hiyyummaa soda'aaf
ilmaan isaanii,isaanii joolle'ee ajjeessan,
duuba islaamni dhufnaan dhiisan.

Y X W V U T

*Nikaahgan male'etti dhala'atti hin ida'am-
inää, ittin dhiyaatinaa ,

N [Z

*Zinaan yookaa nikaahaan malee, dhal-
a'atti ida'amuun waan hamtuu ,dilii fok-
kattu',

- - ^

32}*Zinaan,karaa ilmaanin horan bada'a,

c b a

maalif intala takka yoo siifii namni biroo itti ida'amtan ilmaan keetifii kan na-
ma bira, addaan hin beekkamu, akkasuma dhalaan dhiirti hedduun itti ida'amt-
tu ,inumaa hin dhaltu,takkaa malee, sanumaan wajji dhalaan namni hedduun itti
ida'amu dhukkuba hamaa fuuti, kan dafee isii miidhu ,maalif ? hori'ii jetteeti
waytii maluufii waytii hin mallelee dhiira ifiti idaati, akkasuma dhukkuba
dhiira tokkoo kaanitti dabarsiti, ammoo dhalaan nikaahgan raga'aan fuudhan,
dhukkuba jaarsa isi'itti hin fiddu ,ifille'ee, hin miidhamtu, diinage'ee jettee hin
yaaddoytu, ilmaan isaanii, aayyoo aabboo je'aniiti, kan ummanni hundi beekku
guddatan, duuba karaa kanamoo karaa kaantu irra caala?.

*Lubbuun Rabbiin ajjeechaa isi'ii dhoowwe,
haqaan male'etti hin ajjeesinaa,

k j i h g f e d

*Namni haqa male'etti ajjeefame,

o n m

*Nama, nama du'e san dhaalif, irree yookaa karaa goonee jirra, akka namicha, nama isaa ajjeese san ajjeefatu , karaa mootumma'aatin eega ajjeesun isaa ragaatee ajjeefatuu qaba, [
*Haa tayuu hoggaa nama ajjeesse san

s r q p

M V VU t

ajjeefatu,wasanaa hin bayin, akka inni itti ajjeeserra maqee,takkaa nama ajjeesee mitii, kan biraa ajjeesee,yoo qawe'een ajjeese, dhaga'aan tumee ajjeesun wasanaa bayu', yoo bakka isaa nama lama ajjeese wasana baye, tanaaf jecha hoggaa biiluu, yookaa gadoo nama, nama ajjeeserra baatan daangaa yookaa wasana ittin dabrinaa ,

33}*Inni akka malee ajjeeffamu sun tumsa Rabbirra qabaa beekhaa.

| { z y

{ ~ مَالَ الْيَتَمَّ

إِلَّا بِالْأَنْجَنِ هُوَ أَحَسَنُ

حَقٌّ يَلْعُبُ أَشَدَّهُ

وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ

إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا

وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ

دِيَالِقْسَطَاسِ لِلْمُسْتَقْبَلِ

ذَلِكَ خَيْرٌ

وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

وَلَا نَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ

*Horii yatiimattiinni joollee abbaan irraa du'ee hin dhiyaatinaa, nyaatu'uufii karaa birale'een,

*Yoo karaa yatiimaa toluun taate malee karaa horii isaa tiysu'uutin takkaa tirfeysu'uutin yoo taate malee, horii joollee xixiqqoo abbaan qabnetti, hin dhiyaatinaa,

*Hanga yatiimichi sun, guddatee bakka dhiira gayutti, bara khudha shan gayee, isaa dalagaa diinii, dunya'aa qajeelfatu,

*Baallama yookaa wa'ada Rabbiifii namaaf seentan guutaa hin diigina'aa,

34}*Baallamni waan namni irraa gaafatamuu.

*Hoggaa waa namaa saffartan guuta'aa safaraa,

*Yoo waa namaa miizaanatan miizaana qajela'aan miizaana,

*Santu ammaaf isinii irra caala ,

35}*Booddalle'eef santu irra isiniif gaa ri'ii, maalif? namni karaa Rabbiin je'u kanarratti deeme addunya'aa tanarratti ni jaalatama, aakhira'atti galata guddaa gaarii argata.

*Waan beekkomsa isaa hin qabne, kan argitee hin dhagayin,jala hin deemin, hin dubbatin, hin yaadin ,

*Gurraafii, ijaafii, qalbiin, yookaa onneen ,

إِنَّ أَسْمَعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ

36}*Isaan hundinuu waan isi'iin dalagerraa

كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْهُولاً ﴿٣٦﴾

abbaan gaafatama , kan gurraan waan hamtuu dhaggeeffate irra gaafatama, kan ijaan waan hamtuu laale irraa gaafatama, kan qalbi'iin waan hamtuu yaade kan waan hin beyne dubbate, takcaa dalage irraa gaafatama.

*Boona'aa, gammada'aa, if guddisa'aa, dech-i'irraa hin deemin,

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ

*If guddisuu keetin, dachii urtee bakka isiin itti dhaabbattu gayuu hin dandeessu

مَرَحَا إِنَّكَ لَنْ تَخْرُقَ الْأَرْضَ

37}*Dheerattee, dheerina gaaratiin hin qixx-ooytuu,mee akkamitti boontee if guddifta.

وَلَكَ تَبْلُغُ الْجَهَالَ ﴿٣٧﴾

*Waan hin beyne je'uufii, boonafii if guddisun, takcaa wanni dabarsine hundi

ذَلِكَ

38}*Diliin isaa Rabbii kee biratti hamtu'u.

كَانَ سَيِّئَهُ وَعِنْدَهُ

*Wanni dubbannee dabarsine sun, hikmaa yookaa gorsa Rabbiin kee si barsiise, akka gabroottan kiyya barsiiftee isaan qajeelaniif jecha,

( ) ! " # \$ & %

*Rabbii tokkicha malee Rabbiin biraa ni jiraa hin yaadin, shariika isaaf hin godhin ,

. - + *)

*Yoo Rabbiif shariika goote, guyyaa boruu, ibidda jahannamitti darbamta,

1 0 /

*Maalif ? Shariika Rabbii keetif goote jecha'aaf ,Rabbiti shariika hin qabuu,

2

39}*Sii rahgmata Rabbirraa darbame ibidd-

4 3

atti darbamtaa Rabbitti waa fakkeessu'urraa fagaadhuu tokkummaa isaa yaadi.

Warri makkaa malaaykan dubra Rabbiiti jennaan, Rabbiin isaanirratti deebisee akki je'een:

*Si Rabbiin keessan dhiira qofa isinii uumeti,

7 6 5

*Malaaykaa dubra godhatee uummatee? Akka isin yaaddanitti?,

< : 98

40}*Isin waan diliin isi'ii gundo'ooti jettan

A @ ? > =

mee Rabbiin dhiirafii dhalaal isinii uumee jiraa, isin dhalaal hoggaa argattan ni jibbitanii, duuba waan ifii jibbitan Rabbiin jaalattanii? kan inni waan uume hundarrraa dureysaa?

*Dhugumaan qur'aana kana keessatti waa hedduu addeessinee jirra, maymaaka tayuu, waan jannata nama khajeelchisu tayuu, waan azaaba nama sodaachisu tayuu,

F E DC B

*Akka waan saniin gorfamanii amananiif jecha,

G

41}*Haa tayuu gorsi sun haqarraa dheysuu, yookaa fagaatuu malee, waan biraa isaanii hin ida'u.

L K JI H

*Warra Rabbiin shariika qaba je'uun akki jettu, odoo Rabbiin biraa Rabbiin wajji jir-aatee akka isaan jettanitti,

S RQ P ONM

42}*Silaa Rabbiin Arshi`irratti ol taye sanitti karaa baafatuu barbaadan

Z Y X WVU T

43}*Silaa Rabbii Arshirratti ol taye sanitti karaa baafatuu barbaadan

a ` _ ^] \ [

*Samiin torbaniifii dachiin ammallee wanni isaan keessa jiru hundi Rabbii isii, uume ,waan isaan hin mallerraq qulqulleessiti shariikafii, ilmoo hin qabuu yaaddi,

h g f e d cb

*Wanummaan uumame hundi, kan Rabbii

o n ml kj

isaa, waan isaan hin mallerraq qulqulleessine hin jiru, issa faarsu'uun wajji, muka tayu, dhagaa tayu, horii tayuu, bineensa tayuu, waan biraa tayu, hundinuu Rabbii isaanii waan isaanii hireerratti, faarseti, shariikafii waan isaan hin malle hundarrraa qulqulleeysan ,

s r qp

*Haa tayuu isin akkaataa sami'iifii dachiin ammallee wanni isaan lamaan keessa jiru hundi Rabbii ifii tasbiihga gootu yookaa qu-lqulleessitu hin beytan, waan afaan keessa-niin hin tayiniif,

44}*Rabbii kan obsa qabu , kan daddafee gabroottan isaa, balleessa'arratti, hin qixa-an'e, kan isaanif araaramu.

y x wv u

*Yaa ergamaa kiyya muhammad hoggaa ati qur'aana qaraatu ,

| { z

45}*Siifii warra aakhira'attin amanne tokko, kan sii qur'aana qara'u, si ajees su'u jecha ,sitti dhufe jidduu,dawoo, yookaa girdoo go-onee,si arguu dadhabanii,si miidhuu dhaban.

{ ~ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ

جَابَامَسْتُورَا ٤٥

*ammas qalbii warra , aakhira`atti hin

وَجَعَنَا © قُلُوبُهُمْ أَكْنَةً أَنْ يَفْقَهُوهُ

amaninirra hagooggaa keenyee jirra, akka qu'aana hin beynef, waan isaan aakhira'atti kafaraniif, maalif qu'aanni nuuraa, nuurri, warra Rabbitti dilaayef hin galu, takkaa hin mul'atuu,

وَفِي مَا ذَرَنَاهُمْ وَفِرَّ

*Ammas gurra warra aakhira'atti kafaree ke-essa ulfinaatu,yookaa duudumma'aatu jiraa, qu'aana hin dhagayan,

وَإِذَا ٤٦ دَوَّهُدَهُ

*Hoggaa qu'aana keessatti Rabbii kee tokkuma'aan dubbatte,

وَلَوْا عَلَىٰ أَدْبَرِهِمْ نَفُورًا ٤٦

46}*Warri tokkummaa Rabbii didu, hoggaa dhagaye,irraa gara galaniiti ori'an, dhagayuu jibbansaaaf.

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَعْمِلُونَ بِهِ

إِذْ يَسْتَعْمِلُونَ إِلَيْكَ

وَإِذْ هُمْ بَخْوَىٰ

إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ

إِنْ تَثْبِعُونَ إِلَّا رُجُلًا مَسْحُورًا ٤٧

أَنْظُرْ كَيْفَ صَرُبُوا لَكَ الْأَمْشَانَ

فَضَلُّوا فَلَا يَسْطِيعُونَ سَبِيلًا ٤٨

وَقَالُوا إِذَا كُنَّا

*Waan kuffaarri sii qu'aana qara'u si dhag-geeffatuuf ni beyna, sun si xiqeesu'uufi,

*Hoggaa qaraatii tee dhaggeeffatan,

*Hoggaa isaan suuta waliin haasawan ni beyna,

*Hoggaa warri Rabbitti kafare haasawa isa-anii keessatti waliin je'u,

47}*Namni isin jala deemtan, nama falfalamee qalbiin waa taate malee,nama biraatii miti, waliin je'an, qishna'aaf jecha .

*Mee laali yaa ergamaa kiyya akka kuffaarri kun waan ati hin tayinitti si fakkeessu ,hoggiin falfalama', hoggiin nama raaga laalu, hoggiin nama walaloo beekhu je'anii,

48}*Isaan dalagaa tanaan kara'arraa badanii abaduma haqatti hin qajeelan.

*Ormi kuffaaraa kanneen eega duunee , guyyaa qiyaama'aa hin kaafamnu je'u, akki nabi Muhammadiin je'u: si gaafa yookaa eega duunee, foony keenya biyyeen nyaatee, lafee taanee,

*Ammallee eega reefa dhumtee biyyee taate taanee,

وَرُفِئَ

49}*Lammada deeffamnee ,uumaa haarawa uumamnaa,kaafamnaa? je'anii gaafatan, qishna'aaf.

لَمْ يَعُوْذُنَّ خَلْقًا جَدِيدًا

*Yaa gabricha kiyya muhammad akki jettuun:

" !

50}*Mee lafee duraan isin keessa jirtuu mitii , dhaga'aayuu tayaa, takcaa sibiilatti gara gala , takcaa waan biraan kan uumame, kan akka yaada keessanitti jiraatuu hin qeeballe tayaa, sanumaan wajji lubbuun isinitti deeffamtee jiraatuu hin ooltanii beekaa je'iin.

+ *) (' & %\$ #

- ,

*Duuba eenyutu nu jiraachisee? Yookaa jiru'utti nu deebisa? Siin je'uudhaa jiraatanii,

21 O /

*Wanni jettuun kan isin jiraachisu, kan

87 65 4 3

uma duraan isin uume, isinii hin jirre, waan jiraa isin godhe, duuba inni isinii ,waa takka hin je'amne, jalqabee isin uume,lammada isin uumun isa dhibaa? akka namni yaadutti, waan argamee bade, deebisu'uutu, waan takkaan argamin tolchu'urraa laafaa, akkamitti eega duutanii, kaafamuu qeebaluu diddan je'iin,

*Duuba hoggaa san ajaa'iba godhanii, mataa sitti lullulanii,

; : 9

*Yoomi gaafni kaafamnu, siin je'uudhaa jiraatanii qishna'aa jechaa,

>) = <

51}*Duuba wanni jettuun waytiin keessa kaafamtan sun, dhiyoo tayuun ni eeggama je'iin .

E D C BA @

*Sun guyyaa Rabbiin malaaykicha israafil je'amuun warra qabri'i hunda yaami je'eenii isin yaamu,

G F

*Duuba hundi keessan qabrii keessaa katanii, yaaminsa isaa owwaattan,

H

*Amrii isaatin, yookaa ajaja isaatin ,takcaa makgnaan isaa:faarun ta Rabbiiti jechu' ,

I

52}*Duuba hoggaa qiyaaman dhaabbattee qabri'i kaafamtan,wanni seetan akka waytii xiqqoo malee,addunyaa keessa, yookaa qabrii keessa hin taa'iniiti if seetan cinqiin hamtuun, isin mudatuu keessa.

O N ML KJ

*Gabroottan kiyyaan, kanneen natti amaneen akki jettu:	Q P
*Orma kuffaaratiin haa je'anii:	R
*Jecha irra gaari'i,	U TS
*Maalif sheyxaanni hammeenya isaan jiddu'utti darbaa, akka hammeenyi, hin bal'an-ne, dubbi gaarii dubbadhaa .	Z Y X W
53}*Sheyxaanni xilaata ilma namaa beekkamaadhaa badiin hamtuun, jecha hama'arraa kaatii jecha hama'arraa fagaadhaa, jecha gaarii kuffaaran je'aa, wanni jettaniin.	b a ` _ ^] \
*Yaa jarana Rabbii isin uumetu, akka isin godhu'u taa'u beekha,	e d c
*Rabbiin keessan yoo fedhe rahgmata isinii godheeti, akka amantan isin godhee , jannata isin seensisa,	i h g
*Yoo fedhe kufri'irratti isin ajjeeseti azaaba isin seensisa, dubbiin harka Rabbii keessaniiti jirti je'aadhan ji'iin,	m l kj
54}*Yaa ergamaa kiyya Muhammad ak ka kuffaararratti wakiila taatee ,amanti'itti isaan gidditu'uuf sin erginee? wanni si ergineef, akka karaa haqaatifii kaan adda isaanii baftu'uufi.	s r q p o
*Rabbiin kee nama sami'ii dachii keessa jiru hunda adda beekaa,namuufuu waan inni haqa godhatu kenna	y x wv u t
*Dhugumaan garri anbiyootaa garri isaani-rraa caalchifhee jirra, waan kanaa hin kennin kaanii kenninee,	ـ عَلَى بَعْضٍ { {
55}*Daawuudif kitaaba zabuur je'amu kenninee jirra.	وَإِنَّا دَعَوْدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلْ
*Orma kuffaaratiin akki jettu warra Rabbii achitti Rabbi jettanii ibaaddan, yookaa gabbar tan kan akka {iisa'aa} kan akka {uzeyrii} kan akka mukaa jinni'i, yaamadhaa, haa cinqii isin keessa jirtan jalaa isin baasanii,	أَدْعُوكَ رَعَمْثَ مِنْ دُونِهِ ©

فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الظُّرُورِ عَنْكُمْ

وَلَا هُنَّ

٤٦ يَدْعُونَ

يَنْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ

أَبْعَدُهُمْ أَقْرَبُ

وَرِجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا

وَلَنْ مِنْ قَرِيبٍ

إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوْهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ

أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا

كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

% \$ # " !

*) (' &

*Jarri isin Rabbi jettanii gabbartan sun, daraa, yookaa balaa isinitti buute isinirraa deebisuu hin dandayan,yookaa humna ittin qaban,

56}*Ammallee balaa isinitti deemtu isinirraa gara nama bira a maysuu hin dandayan.

*Warri isaan Rabbi je'aniin sun, kan akka nabi iisa'aafaan,

*Rabbii isaanitti dhiyaatu barbaadan, ibadaa Rabbii heddommeysanii,

*Kamtu isaanirraa, gara Rabbii, akkaan dhiyaata'aan akkuma ibaadaa Rabbii heddommeysaniin ,Rabbitti dhiyaatu barbaadan,

*Ammallee rahgmata Rabbii kajeelaniiti azaaba isaa sodaatan,

57}*Azaabni Rabbii keetii dhuga'aa inni kanuma sodaatan.

*Ummatuma biyya taatee haa taatuu,

*Odoo guyyaan qiyaama'aa hin dhufne, biyya san balleessuu hin oollu, warra biyya sanii fixuudhan,yookaa ajjeesuudhan

*Takkaa azaaba jabaa biyya Rabbitti balleesse san azaabuu, takkaa qixaaxuu hin oollu, nama lolaan isaan fixu, takkaa isaan boojiyu itti erginee, takkaa balaa warra biyya sanitti buufnee,

58}*Warra Rabbitti balleesse waan argamuu hin oolle.qixaaxun,waan kitaaba lowhgalmahgfuzz je'amu, kan wanni Rabbiin uume hundi keessa jirtutti katabamee , dabree

*Mukgjizaa warri makkaa ergamaa kee nya Muhammadirra, yoo ergamaa Rabbii taate, mee gaara makkaa ziqiyaa nuu godhi je'ee barbaade san, fidu'urraa wanni bira a nun dhoowwine ,yoo

*Warri isaan duraa, mukgjizaa akkasii

kijibsiisuu taatu malee, maalif warri Kuffaara makkaa dura dabre , mukgjizaa nuti anbiyaa isaanitii kennine qeebaluu didaniiti tan bira a nurra barbaadanii

,duuba hoggaa mukgjizaa san isaan agarsiifnu, dhugo'oomsuu didanii kiji-bsiisan, duuba hoggaa san itti dallannee, laffarrraa isaan fin'e ,akkasumaa warri makkaa kan mu'jizaa nuti Muhammadii kennine didee ta biraan barbaadu,odoo agarsiifnee, itti kafaranii, balaa itti buufneti laffarrraa fin'a, akka kun hundi hin argamne'eef,mukgjizaa isaan barbaadan agarsiisuu oollee,hanga ergamaan kiyya Muhammad diinaa kiyya bakkaan gayu, qaaxaroo isaanii qabne, takkayuu isaan booda aansine,

*Ummata thamuud je'amu, kanneen shaam-ifii hijaaz jidduu jiraniif, gaala dhalaa kennineefii jirra,

*Akka mukgjizaa mul'attuu, nabi saalihg, /
nama Rabbiin isaan qajeelchu'uuf isaanitti
erge taye, isaanii taatu'uuf jecha ,

*Haa tayuu itti kafaraniiti gaala san ajjeessanii,duuba laffarrraa isaan fin'e, 21○

59}*Wanni mukgjizaa anbiya'aa kenniuuf
ummataan sodaachifnee ,akka amanan go-dhu'uufi .

8 7 65 4 3

*Gaafa waan as deemu kan siin jenne ; : 9
dubbadhu, wanni siin jenne:

*Rabbiin kee, beekkomsaafii ire'een yoo-

@ > = <

kaa humnaan,nama hundaan marsee,namuu harka isaati jiraa,homaa hin sodaatinii, waan nuti siin ergine itti geessi, diina keenya isaan barsiisi, nama si midhu'uu deemurraa nuutu sii tiysaa, siin jenne dubbadhu,

*Waan halkan israa'aa si agarsiifne san E D C B A
,waan biraatii sin agarsiifne,

*Warra makkatin yookaa namaan mokk- H G F

oru'uufi malee, kan amanee, waan halkan san agarte itti odeesite qeebaluufii, kan si kijibsiisee kafaru, adda baasu'uu jecha, kan iiماanni isaa laafa'atifi, jaba'aa, adda fooyu'uu jecha,

*Muka qur'aana keessatti abaarame , wanni

I KJ |

dubbanneef kan {zaqqum} je' amu ,kan warri azaabaa nyaatu, kan bu'ura yookaa dhaaba jahann am keessan mayru,wanni dubbanneef, namaan mokkorru'uufi, maalif ? warri amane ni dhugo'omsaa, warri kuun ni dida, tanaaf kuffaarri ibiddi muka ni gubaa, akkamitti mukni sun ibidda keessan mayra je'a, je'anii, waan Rabbiin je'e qeebaluu didan,

*Waan dubbanne kanaan orma kuffaarati N
sodaachifna akka amananiif ,

*Haa tayuu nuti isaan sodaachisuun, waan
biraa isaanii hin idaatu ,

P O

60}*Jallina wasana dubre yoo taye malee,
isaan akkuma haa amanani'iif mukgjizaa isa-
an garsiifnun,qajeeluu didanii jallina ida'atan

T S R Q

*Gaafa malaayka'aan aadamii gad je'aa ,isaa
kabaju'uu jecha, jenne, dubbadhu,

Y X W V U

*Duuba malaakan hundi sujuudde , ibliis
malee, inni malaaykaa keessa taa'ee, Rabbi
ibaaduu ture, duuba inni aadamii sujuuduu
dinnaan, maalif sujuuduu didde je'ee Rab-
biin gaafate,

\ [Z]

61}*Jennaanin: si,nama naa gadii, kan bord-
odarrraa uumtefin gad je'aa je'ee.

b a ^ _]

*Ibliis wanni je'e: mee naa himi,

d c

*Namicha isaa sujuudi jettee narra caalchifte
kana, kan an isarra caalu kan ibiddarra na
uumte,

h g f e

*Yaa Rabbi yoo na ajjeesuu baattee, hanga
guyyaa qiyaama'atti na dhiifte takcaa booda
na aansite,

m l kj i

*Ilmaan isaa lafarraan fixa, jallis'uun,

o n

62}*Nama hanga xiqqaa malee, sun jara ati
isaan tiysitee.

r q p

*Jennaan,Rabbiin akki je'een, deemi dalaga-
dhu, hanga guyyaa qiyaama'atti sin ajjeesuu,

t s

*Namni ilmaan aadimirraa jallatee jallina
kee jala deeme,

w v u

*Ibiddi jahannam, jazaa keetifii, kan isa-
anille'ee

z y x

63}*Jazaa guutuu qixaaxa isinirraa, amma-
llee isaanirraa hin ir'anee.

} | {

*Ilmaan aadimirraa,nama dandeesse, guyfa-
dhuu kaafadhu,

~ مِنْ أَسْتَطْعَتْ مِنْهُمْ

*Qooqa keetin, masiinqoo dhayiifii ,wallis-
iifii ,takcaa waan dilii tayetti yaami, namni
waan hamtu'utti nama yaamu hundi wakiila

بِصَوْتِكَ

ibliisati, qooyxi isaa qooqa ibliisati,
 *Ammallee ilmaan aadamitti iyyii ,waan
 hamtu'utti khaafadhuu, fardaan itti gulufii
 ,keessa olii gad ceyii
 *Ammallee miilan itti ceyii , if jala kaafa-
 dhuu, waan dili'itti geessi,
 *Horii isaanii isaan wajji nyaadhu, horii
 karaa shari'aadhaa malee argatan,kan akka
 riba'aa yookaa dhalaa,
 *Ammallee ilmaan isaanitti wajji sharraki

وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلَكَ

وَرَجْلَكَ

وَشَارِكُهُمْ ۝ أَلَّا مُؤْلِ

وَالْأَوْلَادَ

,takkaa itti ida'ami,kan akka ilmaan shari'a malee dhalatee, takkaa horii bismillaa malee nyaatanii ,takkaa ol kaayaniifii ilmaan bismillaa hin jenne hoggaa haadhatti ida'amirraa qooda fudhu, tanaaf jechaa hoggaa jaarti'itti ida'aman {bismillaa yaa Rabbii sheyxaana nuufii waan nuu kenniturraa fageessi} je'uun barbaadama, hoggaa san ittin dhiyaatuu,
 *Ammas Rabbiin sheyxaanan akki je'e

وَعَدْهُمْ

wakgada, yookaa baallama isaanii seeni,waan kijibarratti. akka eega du'anii kaafamuun hin jiru, anaatu baallama isinii seenee, je'ee, kijibarratti baallama isaanii seenu'uuti,

وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

64}*Sheyxaanni waan isaan gowwoomsu malee waan dhuga'atin baallama isaanii hin seenu, wanni inni ilmaan aadamiin je'u hundi baaxila waan hin jirre , kan isaan miidhu.

٤٦ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

*Gabroota kiyya warra dhuga'aan natti amane irree, yookaa humna isaanin miitu hin qabdu, anaatu isaan tiysaa,

وَكَفَ بِرَبِّكَ وَكَيْلًا

65}*Balaa teetirraa isaan eegu'uuf Rabbii tokkichaatu gayaa, isumaatu wakiila isaanitii , waa takka hin sodatan , lubbuu isaanitifii, horii isaanitifii ilmaan isaanirrattilee.

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرْجِي لَكُمُ الْفُلَكَ فِي الْبَحْرِ

لِتَبْغُوا مِنْ فَضْلِهِ

إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

*Yaa gabroottan kiyya Rabbiin keessan is safiinaa bahara keessa isinii deemsisu ,qille-ensa isinii uumee,

*Akka rizqii Rabbii, biyya takkarraa, takkatti dabartanii barbaaddattani'iif jecha

66}*Rabbitiin kan waan isinii tolu isinii uum-u'un, isiniif rahgmata godhu.

*Hoggaa cinqiin,wanni isin dararu, bahara
keessatti isinitti argamte,takkaa isin tuyxe,
*Rabbii tokkicha malee,waan duraan Rabbi % \$# " !
*Rabbii tokkicha malee,waan duraan Rabbi *) (' &

jettaniin, ni irraanfattan, mataa keessaa isin bada, Rabbuma tokkichatti iyyattan
akka rakkoo keessa isin baasu, isa malee, namni rakkoo nurraa deemsisu
dandayu hin jiruu hubattanii,

*Haa tayuu hoggaa Rabbiin cinqii baharaa
jalaa nagaya isin baasee, safiina'arraa lafa-
tti isin buuse, bakka galata isaaf galchitan,

*Irraa gara galtanii, tokkummaa Rabbii ya-
aduu dhiiftanii, waan biraa itti qindeessitanii
ibaaddan, takkaayuu gabbartan,

67}*Haalli namaa irraa guddaa,waan Rabb-

/ . - ,

10

5 4 3 2

iin isaanin qananiise moroma takkaayuu galata isaa galchuu dhiisa ,akkuma
waan Rabbiin isan uuminii,ammallee waan nyaatee dhugu, ammallee mata'a-
afii, ijaafii, gurraafii, aylii, harkaafii miila, isaan kenninii, ammallee balaa itti
argamu jalaa isan baasinii if godhee.

*si wanni eega balaa bahr jalaa nagaya isin ; : 98 76

baasee,baharirra nagayaan lafatti isin buuse, kafartaniif, Rabbiin isinitti dall-
anee dachii isiniin gara galchee, akka qaaruun liqimsitetti isin liqimsu'urraa,
nagaya bayuu if hubattanii?,

*Takkaa,akka orma luuxitti qilleensa, dha-
gaa ba'atu isinitti ergee, isin fixu'urraa naga-
ya bayuu if amantanii,

68}*Kan eega balaa Rabbiin isinitti buusee
nama balaa san isinirraa eegu takkaa isin-
irraa deebisu hin erganne.

? > = <

E D CB A@

L K J I HG F

Q PO N M

兀 S R

*Si wanni eega bahara keessaa nagayaan
isin baasee, Rabbitti kafartaniif, lammada
yookaa taraa biraa Rabbiin baharitti isin
deebisee,

*bubbee jabduu markaba yookaa safiinaa ,
caccabsitu,isinitti ergee safiinan isiniin caph-
xee, yookaa gara galtee,

*Sababaa isin isatti kafartaniif, baharitti isin
darbee bishaan isin nyaatee, dhumu'urraa
nagaya bayuu hubatanii?,

- 69}*Kan eega akkasitti isin fin'ee, nama isi-] \ [Z Y X W
inii tumsu kan isinii je'ee maaakkana issaan goote je'ee faana nu dhawu isin hin arganne duuba mee isinii haalli keessan akkanaa maaluma wanni isin jayn-oomsee, Rabbii keessan moromu'utti isin geesse?
- *Dhugumaan ilmaan aadam guddifnee jirra , b a ` _ ^
beekkomsaafii waan biralle'een,
- *Dachi'iifi bishaan keessalleen ol fuunee f e dc
deemsifnee jirra,dachi'irraa waan akka fardaa gaange'eefaa uumneffi, bahara yookaa bishaan keessa waan akka safiina'aafaa issaanii uumnee yaabbachiifnee,
- *Ammallee waan gaggaarii lubbuun jaalla- i h g
ttu, ta nyaatan, ta dhugan, ta uffatan, amm-allee ta bira waan kennee ,
- 70}*Ilmaan aadam, waan nuti uumne, kan n m l k j
isaan hin tayin heddu'urra,isaan caalchifnee jirra, anbiyaafaa issaanirra goonee. p o
- *Guyyaa qiyaama'aa kan ummata hunda t s r q
yaamnu,
- *Anbiyaa issanitiin, yaa ummata {iisa`aa} u
yaa Uumata {Muhammad} jennee, takkaa imaama jechuun kan kitaaba dal-agaaan namuutuu keessatti katabamteen yaa abbaa cubbu'uu jennee yaamnu yaadadhaa, takkaa dubadhu, sun guyyaa qiyaama'aatii,
- *Duuba namni guyyaa qiyaama`aa san z y x w
kitaaba dalagaa isaa, tan hanga jiru dalage, hamtuu taatuu, toltauu taatuu, keessatti katabamte tan yaamanii namarra goodan,harka mirgaatin fudhate , sun asxaa milki'iitii kan inni warra jannataa tayuu beysisuu,
- *Jarri guyyaa qiyaama'aa harka mirgaatin {
kitaaba issaanii fudhate sun,
- *Kitaaba issaanii san mirqaanan qara'an, wa- } |
an milkaayuu issaanii beekhaniif,
- 71}*Isaan hin miidhaman, sawaabni dalagaa ~ يُظْلَمُونَ فَيَلَاد ~
issaanii duraa ir'atu'uun, odoo hanga quncees
killee timirarraa jirtu takkallee taatee.
- *Namni addunyaa tana keessatti haqarrah balla'aa yookaa jaama'aa kan haqa arguu didu,
- *Inni aakhira'atti, karaa nagayaa argu'urraa وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى
- فَهُوَ © الْأَخِرَةُ أَعْمَى فَهُوَ © الْأَخِرَةُ أَعْمَى

jaama',

72}*Ammallee karaa jannatarraa fagoo, ak-
kaan irraa bade.

وَأَضْلَلُ سَيِّلًا ﴿٧٣﴾

*Ormi kuffaaraa si deebisuu yaade, takkaa si
jirjiuru'uuf dhiyaate,

وَإِنَّكَ أَدُولَةٍ فَتُنَوَّكَ

*Waan nuti siin jennerraa yookaa sirratti
buufnerraa ,

عَنْ بَعْدِهِ ﴿٧٤﴾

*Akka waan nuti siin jenne dhiiftee waan
biraa kan isaan jaalatan dalaydu takkaa
jettuuf,

عَلَيْنَا غَيْرُهُ

73}*Silaa odo waan isaan fedhan gootefii,

وَإِذَا لَأَتَخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٥﴾

jaala si godhatan, si jaalatan, wanni aayanni tun buutef, ormi arabaa kan biyya
xaa'iftu: nabi Muhammaditti dhufee biyya teenya xaa'if akka makkatti biyya
hormata qabdu nuu godhi hoggaa san sitti amannaa je'een.

*Oodo nuti si tiysinee, haqarratti si jabee-
ssuu baannee,

وَلَوْلَا أَنْ يُبَشِّرَنَّكَ

74}*Silaa waa xiocco gara yaada isaanii

لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾

jallatu'uuf dhiyaatte waan isaan sitti jabeessaniif ammallee waan islaamayuu
isaanii qalbiin si feetuf, haa tayuu Rabbii keetitu si tiyseeyi, gara yaada isaanii
ati hin jallatin.

*Silaa odo gara waan isaan je'anii dhiya-
ttee, takkaa jallattee,

إِذَا

*Azaaba jiru'uu,waan namni sin tayin azz-
abamuunirra, dachaa goonee si dhandham-
siifna, takkaayuu si qixaan'a,

لَاذْفَنَكَ ضَعْفَ الْحَيَاةِ

*Ammallee azaaba aakhira'aa waan namni
biraa azzabamuunirra dachaa goonee si
azzabna

وَضَعْفَ الْمَمَاتِ

75}*Duuba nama akkasitti si qixaaxuu nu
dhoowwu, yookaa qixaaxa keenya sirra de-
ebisu hin argattu.

ثُمَّ لَا يَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٧﴾

*Ormi kuffaaraa kan yahuuda'aa lafa ma-
diina'arraa si sossoosu'uu dhiyaatan yookaa
deeman,yoo nabiyyii Rabbiin erge taate, bitti
anbiya'aa shaamii, shaamitti gali je'anii

% \$ # " !

*Madiina'arra si baasu'uuf jecha, akka mad-
iinan isaanuma qofaaf qulqullooytu,

( ) &

*Odoo heelaa tanaan madiina'arraa si god-aansisanii,

*Isaanis eega ati madiinarraa baatee madiinnaa keessatti hin hafan ,

76}*Waytii xiqqoo malee,eega waytii xiqqo taa'anii ni dhumanii .

*Kun karaa nama ergamoota keenyarraa si dura ergineeti, kan nama biyyarraa isaan baase lafarraa fin'u,

77}*Karaan keenya jirjiiramuu hin agartuu, akkuma warra anbiyoota, yookaa ergamoota si duraa biyyarraa baase fin'etti warra biyya teetirraa si baasu fin'aa beekhi.

16 54 3 210

< ; : 9 8

*Salaata shanan salaati takkaayuu dhaabi,

*Hoggaa aduun gama dhiyaa jallatteraa qabdee sun waytii zuhri'iitii,

*Hanga halkan dukkanaayutti salaanni wa-

> =

@ ?

C B A

ytii aduun wal'akkaa sami'irraa gara dhiyaa naannoyterraa, hanga dukkanti halkanii seentutti salaatan, salaata afuri sun: zuhrii, asrii, maghriba ishaa'ii, afranuu addaan waytii qabdii ammallee akkataa qabdi baradhu ,

*Ammas qur'aana fajri'ii, yookaa bariisa'aa dhaabi, yookaa salaati, qur'aanni bariisa'aa salaata subiidhati,

*Qur'aanni fajri'ii, takkaa salaata bariisa'aa ,

E D

I H G

78}*Kan malaaykonni Rabbii dhuftu ,Rab-

L K J

biin waan lafarratti uume hunda warra isaan tiysu,kan rizqii irra qoodu , kan malaaykaa je'amu samii keessatti uumee jira, kan wal taraa sami'ii bu'anii, warra lafaa eegan, warri halkan warra lafaa eegufii, kan guyyaa warra lafaa eegu, waytii subiidhati, yookaa bariisa'aati, wal dabarfatan, kan halkan eega'aa bule bayee, kan guyyaa eegu'uu deemu bu'ee, duuba nama salaata subhi'ii salaatuf malaaykan halkaniitifii tan guyya'aa ragaa baati, yaa Rabbi isaa ibaadaa tee keessa jiru itti dhayn'ee, isaa ibaadaa tee keessa jiru biraa dhufne jettee.

*Ammas halkanirraa ka'ii, waa salaati hanguma dandeessu

P O N M

*Ammas sunnaa salaata shaman hin tayin,

R Q

kan sawaabni isi'ii sawaaba salaata fardi'ii, shananirratti siif ida'amu, salaanni shanan: subi'ii, zuhri'ii, asri'ii maghribaa, ishaa'iidha, salaata fardi'iti je'ama, wanni isii malee jiru salaata sunna'aati je'ama, wanni fardii je'amaa: waan yoo dalagan sawaaba itti argatan, kan yoo dhiisan qixaaxaman, ammoo wanni sunnaa je'amaa: waan yoo dalagan sawaaba itti argatan, kan yoo dhiisan hin qixaaxamne, duuba sunnaa salaataa salaatuun sawaaba guddaa qaba, kan salaata fardi'ii boodan salaatan taatuu, tan guyyaa salaatan taatuu, tan halkan salaatan taatu, haa tayuu salaanni halkanii kan sunna'aa sawaaba guddaa qaba, salaanni halkanii nabi Muhammaddirratti fardi'ii, ammoo ummata isaatif sunna'a, tanaaf Rabbiin nabi Muhammadiin {naafilatan laka} je'e, akkana jechuun salaata halkanii kan salaata shananirratti sii ida'ame sirratti fardii godhamee salaati, waan ati ummata keetirra ibaadaa keessatti jabaa taatef kan ummata keetirratti ulfaatu, kan sawaaba guddaa siif qabu,

*Yoo salaata kana salaatte, Rabbiin kee gu-

V U TS

yyaa qiyaama'aa si kaasa yookaa si dhaaba ,

79}*Bakka warri duraatifii warri boodeleen

Y X W

itti si faarsu, sun warra dirree qiyaama'atti wal gaye , kan ow'i itti jabaatee , cinqiin itti heddommaatuu keessa, odoo gara ibiddaatu taatee, achi oofamu hawan, kan nama Rabbii isaanii khadhatu dhaban, kan anbiyooni hundi if sodaate, hoggaa san namni nu furu nabi muhammad malee hin jiruu, isatti haa dhaqannuu je'anii itti dheyn'aan, ka'ee arshii jalatti sujuudee, Rabbi khadhatee, Rabbiin waan feetu khadhadhu je'eenii, akkasitti warra dirree qiyaama'atti waytiin itti dheerattee , aduun itti gad dhiyaattee, cinqame san, firdii itti godhee , adda yaasuu khadhannaan, Rabbiin warra jannataatii jannata firdii godhee, warra ibiddaa qixaaxa firdii itti godhee, kana gara jannata yaasee, kaan gara azaaba yaasee, adda galcha, duuba gaafa san warri duraatifii, warri boodalleen, ummata isaatifii, kan biralleen, nabi Muhammadiif galata galchu'uuf taa'a.

*Rabbiin nabi Muhammad makkarra madi-
ina'atti godaanu'utti ajajee akki je'i je'een
yaa Rabbi madiinaa na seensi,

\ [Z

*Seeninsa gaarii, qubsuma nagayaa na qub-
siisi, kanin waan hamtuu keessattin agarre
ji'ii, Rabbii kee khadhadhu je'een,

^]

*Ammas akki jettu: yaa Rabbi makkarraa
bayiinsa gaarii na baasi, kanan qalbi'in gara
isi'ii hin mil'anne, takkaa ittin rarraane,

a -

80}*Yaa Rabbi irree yookaa humna xilaa-
xarrattiin na gargaartu, naa godhi, takkaa naa
kenni je'i je'een.

h g f e dcba

*Ammas hoggaa humna godhattee, makk-
atti duultee capsite,akki jettu: hayni dhufe,
sun islaamaa ,
*Baaxilli bade, sun kufri'ii kufe,

k j i

81}*Kufriin yookaa baaxilli waan hafuu

s r qp o

mitii waan deemu, kan dhabamu je'i,nabi Muhammad gaafa madiina'arraa du-
ulee makka seene,sanama,yookaa wanni kuffaarri makka Rabbi je'ee mukaaffi
sibilarraa tolchanii ibaadan , dhibba sadiyiifii jahaatamu kakgbaa madii dha-
dhaabbata duuba nabi Muhammad muka yookaa ulee harkaa qabuun, sanama
san wawwaraannan takkaan tuttuyn'aa isaa {jaa'al hgaqqu wa zahaqal baaxilu
} islaamni dhufee baaxilli kufe, je'u tuquma saniin wanni sanama taye hundi
ijjjigee, eegasii achittin argamne, galanni kan Rabiitii

*Qur'aanni dhukkuba jallinarraa nama fa-
yyisu,

y x wv ut

*Ammallee waan rahgmata qabu buufne

z

*Warra isatti amaneef, warri qur'aana dhu-
go'oomsu qajeeleti, dhukkuba jallinarra fay-
yee, rahgmata Rabbii argata,

{

82}*Qur'aanni, warra isatti kafareef, karaa
jallaa, yookaa badii malee, waan biraa hin
ida'u, sababaa isaan isa dhugo'oomsuu di-
daniif.

٨٢ - الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

*Nama nutti kafareef, yoo waa kennine
horii, ilmaan, fayyaafaa,

وَإِذَا نَعْمَنَا عَلَى الْأَنْسَنِ

*Galata nuu galchuu dhiisee,

أَعْرَضْ

*Morma isaa achi nurraa qabee if guddisee,
galata nuu galchu'urraa fagaata, kan akka
nuti nikgmata san, isaa kennine hin yaa-
danne,

© بِحَانِبْ

*Kaafirri hoggaa balaan yookaa rakkoon
akka dhukkubaa,takkaa hiyyumma'aa isa
tuyxe,

وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ

83}*Rahgmata Rabbirraa garaa murata

كَانَ يُغْوِسَ

Rabbiin eega rakkootii, bal'oo fidaa hin yaaduu, waan isatti hin amaniniif,
tanaaf takkaa if ajjeesee yookaa if jibba, ammoo warri Rabbii ifii dhugo'oomse,
yoo waan gaarii Rabbirraa aragate, galata galchaaf, ammoo yoo wanni ham-

tuun itti argamte, obseeti Rabbiin isa furuu eeggata, inni haala lachurratti sawaba guddaa argata.

*Duuba akki jettuun: hundi keenya nuufii
isinirra,

*Akka yaada ifitti yookaa karaa yaada ifitti
dalagaa,

84}*Duuba Rabbiin keessan nama karaa
qajeelaadharra jiru, akkaan beekaa, sawaaba
kennaaf,kaan ni qixaaxa, nu tayuu isin tayuu

*Yaa ergamaa kiyya muhammad ormi yah-
uuda'aa ruuhgiidharraa si gaafatan, lubbuun
qaamni jiraatun waanakkami je'anii?,

*Akki jettuun waan lubbuun taate ,beekhun,
waan Rabbii tokkichaati, isin beekhuu hin
dandeessan ,

85}*Isin beekkomsa xiqqaa malee, baakk-
omsa guddaa hin kennamne,wanni Rabbiin
isin beysise, waan Rabbiin baakhun yoo
wal maddii qabne, waan hin jirre ji'in.

*Yaa ergamaa kiyya muhammed odoo
feenne,

*Qur'aana sirratti buufne ni dhabamsiifna

,yookaa ni deemsifna, qoma teetiraa hayn'ee lowhgiidharra takkaa xalaya'a-
rraa hayn'ee, hanga waa takka wanni qu'aana je'amu addunyaa tanarratti hin
hafnetti ,

86}*Duuba nama qu'aana akkasitti deems-
isu'urraa nu dhoowwee sii tiysi, hin argattu.

*Haa tayuu waan biraatii qu'aana akka

natti hin dhiifne Rabbiin kee rahgmata isinii godhu'uufi malee, akka qu'aanan
gabroottan kiyya qajeelanii rahgmata Rabbii keetii argatani'iif, akka qu'aana
kanaan si guddifnee, ummanni keetilleen siin guddatu'uufi malee, waan
biraatifii miti,

87}*Kennaan Rabbii keetii, wanni inni, si
badhaase, waan guddo'o, kan qu'aana sirr-
atti buusee, guyyaa qiyaama'aa warra cinq-
ame cinqi'ii baasuu sii kennee ,rahgmata ad-
dunya'aa aakhira'aa si godhe .

قُلْ

بِ

فَرِبْكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَيِّلًا ﴿٨٤﴾

وَسَأَلُوكُمْ عَنِ الرُّوحِ

قُلْ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

وَمَا أُوتِيشُ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قِيلًا ﴿٨٥﴾

وَلَئِنْ شِئْنَا

لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ

ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكَيْلًا ﴿٨٦﴾

! # \$

+ *) (' &

*Warra qur'aana kana Rabbiin hin buufnee,
Muhammadu if biraa kaasee fidee , odo
feenee, kan akka isaa ni finna, siin je'uun,
akki jettu,

*Odoo namaafii jinniin, waan qur'aana kana
fakkaatu, fidu'urratti wal gayanii dalagan .,

4 3 2 1 O / . -

6 5

*Kan akka qur'aana kana fiduu hin da-
ndayan ,

9 8 7

88}*Odoo hangamuu wal gargaaranille'ee .

? > = < ; :

H G F E D C B A @

*Dhugumaan qur'aana kana keessatti, mis-
aala, yookaa fakkeessaa hedduu gosa gosa
.namaaf addeessine, akka maymaaka yookaa
fakkeysaa hedduu finne saniin gorfamanii
,qajeelaniif jecha, fakkeessaa saniin dubbiin
galteefii,

*Haa tayuu irra hedduun namaan isaan go-
rfamee amanuu ni dide, takkaa waan biraan ni
dide,

K J I

89}*Odoo beekhuu, haqa moromee, kafaruu
malee, dide, takkaa kafaruu malee haqa
qeebaluu ni dide .

N M L

*Ormi kuffaaraa akki nabi Muhammadiin
je'e,

O

*Sin dhugo'oomsinu, akka ati ergamaa Ra-
bbii taate sin beynu,

R Q P

90}*Hanga dachii keessaa ija bishaanii nuu
burqisiifttutti ,akka biyya bishaan hin qabne
tana keessatti, itti fayyadamnu.

Z Y X W V U T S

*Takkaa hanga ati masnoo timiraatifii,
inabaa ,

` _ ^] \ [

91}*Kan lagootii olii gad keessa ooftu go-
dhattutti sittin amannu, je'an.

e d c b a

*Takkaa yoo qixaaxa nuun sodaachiftu san
nutti fiddee, samii mummurtee, nurra jijji-
ysite malee, sittin amannu,

I K J I H G F

92}*Takkaa yoo Rabbiifii malaaykaa dir-
ree baaftee, nu agarsiifte malee, sittin ama-

r q p o n m

nnu, {qabiila} jechuun dirree baaftuu jechu'

*Takkaa yoo mana ziqiyarraa jaarame,
qabaatte malee,

x wv ut s

*Takkaa yoo siree {riqa} yookaa sullama
wahiin koran dhaabbattee, odoo nuti si ga-
rruu, samii korte malee,

| {z y

*Sanumaan wajji ati samii korte'eef sittin amannu,

لِرُقَّى ~ }

*Hanga kitaaba ragaa sii bayu, kan nuti qaraanu, odo o laalle garruu narratti buuftutti, akka ati ergamaa Rabbii taate, sin dhug-o'oomsinu je'aniin,

حَتَّىٰ تُنْزَلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ

*Duuba Rabbiin nabi muhammadiin akki je'e : akki isaanin jettu: kan qulqullaaye Rabbii kiyyaa, maaluma wanni kana hunda isin jechisiise,

قُلْ سُبْحَانَ

93}*Si an nama Rabbiin erge, kan ummata

هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

diin barsiisu'uu ergame malee,wahin waan biraatii ergamee? an akkuma anbiyoota na dura ergameetii, isaanuu mukgjizaa Rabbiin isaanii kenne malee, ta biraan wahi fidanii je'iin, kun waan isaan dubbatan ajaa'iba godhu'u.

*Wanni ilmaan namaa, hoggaa namni isaan qajeelchu itti dhufe, amanuu dhowwu takkaa qajeelloo isaanii dhufte, qajeeluu hanqise, waan biraatii miti,

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يَهُدَى

94}*Si Rabbiin nama nutti ergee? Malaa-ykaa nutti erguu dhabee? kana sababaa go-dhataniiti ergaa Rabbii qeebaluu didan

إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

*Duuba akki isaanin jettu: odoo dachii tanarra bakka ilmaan namaan,malaaykan jir-aattee,

قُلْ لَهُ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَكَةٌ

*Kan dachii tanarra, akka keessanitti qubat-anii, yaa'anii, namatti mul'atanii deemanii,

يَمْشُونَ مُطْمِئنٌ

95}*Silaa malaaykaa, ergamaa, sami'ii isaanirratti buufna, akka isaan qajeelchuu dandayuuf, waan walirraa beekhaniif jecha.

لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا

*Akki jara kuffaaratiin jettu: akkan an ergaa Rabbii taye, Rabbiin naafii isin jiddu'utti ragaa bayuun ni gayaa, ragaan biraahin

٥ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ

إِنَّمَا كَانَ عِبَادِهِ حَيْرًا بِصِيرَاتِهِ ۖ

barbaadamu

96}*Rabbiin gabroottan isaa,gubba'aafii ke-
essa isaanillee beekhaa, kan qajeelefii ,kaan
addaan beekhaa ni argaa isaatu uumee, silaa
akkamitti waan isaan tayan wallaala

*Namni Rabbiin qajeelche, isumaatu qajee-
la'aa, namni isa jallisu, hin jiru,

٪ \$ # " !

*Ammoo namni inni jallise, isumaatu jal-
lata'aa,

( )

*Nama Rabbii achitti, aanaa isaanii tayee,
isaan qajeelchu isaanif hin agartu,

/ - , + *)

*Warra jallate ,guyyaa qiyaama'aa qabri'ii
khaafneti, isaanii fuula isaanitiin lafarra
yaa'u

4 32 10

*Isaanii jaama'aa, takkaa balla'aa,

5

*Isaanii afaan hidhame, kan waa dubbiin
dandeenye,

6

*Isaanii gurri duuda'aa,kan waa dhagayuu
hin dandeenye,dirree qiyaama'atti walitti
qabna

87

*Manni isaanii,bakkeen isaan itti galan,
ibidda jahannami,kan belbelu kan arrabni
isaa utaalu,

; 9

*Hogguma belbelli jahannam gad deebi'e
mara,

= <

97}*Itti tuyn'eeti, belbele itti idaana akka
akkaan gubataniif jecha .

@ ? >

*Akki kuffaara goone kun, jazaa, yookaa
qixaaxa isaaniti,

B A

*Sababaa isaan aayata kheenyatti kafaraniif

E D C

*Warri eega du'anii kaafamuu moromu,
akki je'e si eega lafee taanee,

I HG F

*Caccaphnee biyyee taanee

J

98}*Nuti uumaa haaraya uumamnee kaafa-
mnaa ? kun waan hin taane, je'an, duuba
Rabbiin akki je'ee isaanirratti deebise

ON ML K

*Si jarri akkana je'u sun, hin laaluu, hin

R Q P

arguu, hin beekhuu, ayl'iin hin laalanii?, [Z Y X W V U T S] \

*Rabbiin sami'iifii dachii torban,akkatti gur-guddo'oo uume, waan xixiqqoo akka isaanii, uumuu ni dandayaan hin beekhanii?, c b a _ ^

*Rabbiin waytii keessa du'aniifii ,waytii ke-essa ka'an , kan shakkiin keessan jirre , namaa godhee jiraa h g f e d

99}*Duuba warri Rabbitti balleesse, moro-maa malee waan biraan ni dhiise odoo ragaan waan Rabbiin isaanin je'u, qeebaluun giddii dirqii tayu'uun isaanii mul'attuu on m l k j i

*Bakkeen rizqii Rabbii kiyyaa, kan akka roobaa faan ,odoo harka keessan jiraattee yookaa qabaattanii q p

*Silaa rizqii san,ni doyn'oomtanii, namaaf hin dabarsitan, takkaa hin kennitanii ifumaaf qabattan , ts r

*Kennaan nurraa fixxi'iif jecha,tanaaf waan qabdanniratti goggoydan,

100}*Ilmi namaa doyn'umaadhaf jecha,waa kennuu hin fedhu, ni qorqoda. x w v u

*Nabi muusa'aaf mikgjizaa sagal mul'attuu z y

*Mee ilmaan israa'iil gaafadhu , siif himanii فَسَأْلُ بَنِي إِسْرَائِيلَ

akka kuffaarri mukgjizaa tee,didu ,dhagayu, mukgjizaan seylan ,Rabbiin nabi muusa'aaf kenne sun: harki isaa ifuu, uleen isaa waan inni fedhe dalaguu, bishaan takkaa galaana orma firkgawnatti gad lakkisu', awwaannisa isaanitti ergu', qummala isaanitti ergu',raacha isaanitti ergu', dhiiga isaanitti ergu', abaara itti buusu, midhaan isaan duraa xiqaatu', waan kana hunda Rabbiin firkgawnafii ummata isaa harka ergamaa isaa muusa'arratti agarsiise haa islaamayani'iif, إِذْ جَاءَهُمْ

*Gaafa isaanitti dhufee, islaamatti isaan yaame فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنٌ © لَآتُنْكَ يَنْمُوسَى

101}*Kan duuba firkgawna yaa muusaa wa-an sihriin yookaa falfalli sitti godhamee ayluin si baddee,takkaa sirraa fuudhamten si seyaa, je'ee itti amanuu dide . مَسْحُورًا ۝

*Duuba nabi muusan firkgawnan akki je'e : قَالَ

*Akka mukgjizaa saylan tana, namni biraa
hin buusin beytee jirta,

لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ

*Rabbii sami'ii dachii uume malee,

وَالْأَرْضَ ﴿١٢﴾

*Akka isi'iin gorfamtee amantu'uuf ,haat-
ayuu ati odoo beytuu diddaa,

بَصَارَ

102}*An wannin si seyu yaa firkgawnu
akka ati dalagaa tanaan baddu, takkaa karaa
haqarraa gallattu.

وَإِنَّ لَأَظْلَانَكَ يَفْرَغُونَ مَشْوِرًا

*Duuba firkgawna nabi Muusa'aafii umm-

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِرَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ

ata isaa biyyarrraa baasuu fedhe, duuba isaan dheefaf karaa shaam buunan fir-
kgawna dhaqqabee fixu'uuf,takkaa deebisee gabroonfatuuuf, ashkara fudhatee,
jala ceyee,duuba hoggaa ormi nabi muusa'aa bahara gayan, Rabbiin bahara
addaan mureefii, bahara ceenan, firkgawnafii ashkarri isaa dhaqqabuuuf karaa
baharaa keessaa seennan, eega ormi israa'iil gama ceyee, baharri duraan adda
cite, walitti jige, kan firkgawna ashkaraan wajji wal'akkaa bahar jiru,

فَأَعْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ بِجَمِيعِهِ ﴿١٣﴾

103}*Duuba akkasitti firkgawnafii warra
isaan wajji jiru hunda bishaan nyaachifne.

وَقَدْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِ إِسْرَائِيلَ

*Eega firkgawna akkasitti dabree ilmaan
israa'iilin akki jenne,

أَسْكُنُوكُمُ الْأَرْضَ

*Dachi'irra jiraadhaa,

فَإِذَا جَاءَهُ وَعْدُ الْآخِرَةِ

*Duuba guyyaan qiyaama'aa hoggaa dhufe,

جِنَابَكُمْ لَفِيقًا ﴿١٤﴾

104}*Isin hunda firkgawnafii ilmaan israa'iil

walitti qabnee dirree qiyaama'aa finna,jenne,duuba warri mukgjizaa nuti erg-
amaa keenya Muhammadii kennine,tan akka qur'aanaa qeebaluu didu, karaan
isaanii kanuma akkuma firkgawnafii ummata isaa kan mukgjizaa nabi mu-
usa'aa qeebaluu dide fin'etti fin'a.

*Qur'aana Muhamadirratti buufne, haqu-
maan buufne ,

" !

*Ammallee haqa isa keessa jiruun wajji bu'e
, akkuma Rabbiin buusetti,kan waa takka
irraa hin jirjiiramin,

\$ #

*Yaa ergamaa kiyya muhammad warra
amanee jannataan gammachiisee,

) (. &

105}*Warra kafare azaaban sodaachisi'iif si
ergine malee waan biraatii sin ergine.

+ *

*Wanni sirratti buufne kun, yaa ergamaa

kiyya Muhammad qur'aana kan adda babaafnee, aayata aayataan, suuraa suura'aan, sirratti buufne hanga bara diiddama,yookaa diiddamii sadiyii keessatti, qur'aana guutuu sirratti buufnetti ,

*Akka suuta suutan namarratti qaraatuf jecha, akka makgnaa isaa baranii itti dalaganiif ,

2 1 O / .

106}*Qur'aana san xiqqo xiqqoon,sami'irraa

5 4 3

gara dachi'itti buufne, akkuma wanni aayanni bu'uu, barbaaddu argamuun,tan akka namni faan, nabi Muhammad waa gaafatu'uu, takkaa wanni firdii haqqa barbaaddu argamu'uu, hoggaa san jibriil samiidhaa aayata, yookaa suuraa, waan sanitti rarraatu nabi Muhammaditti fidee, nabi Muhammad nama gaafateef gaafii deebisee, heera waan argamee addeessa, qur'aanni walii galli isaa, bakka takkaa lawhgulmahgfuzirraa gara samii nutti gad aantutti buufame, halkan {leylatulqadri} je'amu, ammoo eegasii akkuma wanni qur'aanni bu'uu haajamsiisu, argamuun bu'aadhaa, amata diiddamii sadii keessatti hundi isaa suuran dhibba tokkoofii khudha afur buufamee dhume.

*Yaa ergamaa kiyya Muhammad warra qur'aanatti amanuu diduun,akka jettu: qur'aana kanatti amanaa,takkaa amanuu dhabaa, wanni isin, isa godhuu dandeessan hin jiruu,

< :987 6

*Warri odoo qur'aanni hin buufamin beekomsi isaanii kennname, isaan warra yahuu da'aafii, nasaara'arraa Rabbitti amanee jiruu

B A@ ? > =

*Jarri sun hoggaa qur'aanni isaanirratti qara'amu,

E D C

107}*Sujuudaa jecha, areeda isaanirra khufanii, yookaa sujuudanii.

I H G F

*Wanni isaan je'an Rabbiin keenya,waan isaan hin malle hundarrraa qulqullaaye, waan akka baallama diigu'uu fa'arraa

L K J

108}*Wakgadni Rabbii, baallamni inni na

R Q P O N M

biyyicha {ahgmad}je'amun ergaa,qur'aanan irratti buusa ,je'ee ,kitaabban dura buuse keessatti nuu seene, kunoo ergee dalaga'arra oolche, takkaayuu argamsiise je'an .

*Isaan areeda isaanitiin lafa dhawaniiti sagadan, isaanii booyu,sodaa Rabbiitif,

U T S

109}*Qur'aanni kun, sodaa Rabbiiti isaanii
ida'a .

Y XW V

*Ormi kuffaaraa nabi Muhammad kan yaa

_ ^] \ [Z

allaah, yaa rahgmaan je'ee Rabbii khadhatu dhageenyan akki je'an: si Muhammad kan Rabbiin tokkoo, Rabbii lama hin ibaadinaa nuun je'u ifii allaaha biratti rahgmaan ida'ee yaamaa, {yaa allaah, yaa rahgmaan} je'ee, je'an, hoggaa san Rabbiin nabi Muhammadiin, orma kuffaaratiin akki jettu : yaa allaaha je'aadhaa yaamaa takkaa yaa rahgmaan je'aadhaa yaamaa lamaanuu maqaa isaatti yookaa maqaa Rabbiitii ,

*Maqaa lamaan kanarrraa ka feetaniin yoo
yaamtan tole,

c ba

*Rabbiin maqaa gaggaarii hedduu qabaa

f e d

allaahafii, rahgmaan maqootii Rabbirraa lakkaawamaa,maqaan heddommaatun ,Rabbiin heddommaatu hin qabsiisuu je'en, maqootin Rabbii kanneen hadiisa nabi Muhammad kan turmuziin irraa odeesse keessa jiru, sagaltamii sagali, sun kanneen as deeman kana

اللهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْكُلُوبُ الْقُدُوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَمَّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ
الخَالِقُ الْبَارِيُّ الْمُصَوِّرُ الْغَفَارُ الْقَهَّارُ الْوَهَابُ الرَّزَاقُ الْفَتَاحُ الْعَلِيمُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الْخَافِضُ الرَّافِعُ
الْعَزُّ الْمَذْلُ الْسَّمِيعُ الْبَصِيرُ الْحَكِيمُ الْعَدْلُ الْلَّطِيفُ الْخَبِيرُ الْحَلِيمُ الْعَظِيمُ الْغَفُورُ الشَّكُورُ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ الْحَفِيظُ الْمَقِيتُ الْحَسِيبُ الْجَلِيلُ الْكَرِيمُ الْرَّقِيبُ الْمَجِيبُ الْوَاسِعُ الْحَكِيمُ الْوَدُودُ الْمَجِيدُ الْبَاعِثُ
الشَّهِيدُ الْحَقُّ الْوَكِيلُ الْقَوِيُّ الْمُتَينُ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ الْمَحْصِيُّ الْمُبَدِئُ الْمَعِيدُ الْمَحِيَيُّ الْمَمِيتُ الْحَيُّ الْقَيُومُ
الْوَاجِدُ الْمَاجِدُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الْقَادِرُ الْمُقْتَدِرُ الْمُقْدَمُ الْمُؤْخِرُ الْأُولُ الْآخِرُ الظَّاهِرُ الْبَاطِنُ الْوَالِيُّ
الْمَتَعَالُ الْبَرُ الْتَوَابُ الْمُنْتَقِمُ الْعَفْوُ الرَّوْفُ مَا الْمَالُكُ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامُ الْمَقْسُطُ الْجَامِعُ الْغَنِيُّ
الْمَغْنِيُّ الْمَانِعُ النُّورُ الْهَادِيُّ الْبَدِيعُ الْبَاقِيُّ الْوَارِثُ الرَّشِيدُ الصَّبُورُ

namni maqootii Rabbii tana, qomatti gal fate, sawaabni isaa asii asii miti, am-malleen namni isi'iin Rabbi waa khadhat, waan khadhat Rabbirraa hin dhabu , makgnaan maqootii tanaa tafsiira kanarrraa bakka adda addaa keessatti dubatamee jiraa, haa tayuu yoo Rabbi je'e bakka takkattin walitti qabee fassaru'uu jiraadhaa, amma qomatti qabadhaa,

*Salaata hoggaa salaattu, waan isa keessatti
qaraatu ol fuutee hin qara'in, akka ormi kuf-
faaraa dhagayee, siifii qur'aanafii, nama isaa
buusellee hin arrabsine

j i h

*Dhoysiteetis hanga ashaabonni kee dhaga-
yee, sirraa hin baranetti gad qabdee hin qa-
ra'in,

ml k

110}*Qaraatii mul'isu'uufii,dhoysuu jiduu

r q p on

karaa laalii deemi,yookaa qabadhu, waa hunda keessatti karaa jidduu jireeysatu gaari'ii, salaanni bakka lamatti bay : tokko kan hoggaa salaatan qooqa gad qabatan, kan akka zuhri'ii asri'ii, salaanni kuun kan hoggaa salaatan qooqa ol fuudhan, kan akka subhi'ii maghribaa, ishaa'i'ii , haa tayuu ishaa'iidhafii maghriba rakakgaa lamaan duraa keessatti qooqa ol fuudhan .

*Wanni jettu faarun ta Rabbiitii , kan ilmoo

y x wv ut s

hin qabne, kan jaartiin qabne, akkamiin silaa ilmoo qaba? Jaarti'iifii ilmoo haaja'aatu itti nama geessaa,Rabbiin dureessan haajamnee, sami'iifii dachii, waan isaan lamaan keessa jiru hunda isaatu uumee gabroottan isaatii akkamiin ilmaanitti haajama?,

*Rabbiin mootii shariika, yookaa fakkaataa
hin qabne,

{ ~الْمُلْكِ | { ز

*Rabbiin kan xiqaatee, nama xiqqueenya san, jalaa isa baasutti haajamuu mitii, inni dureessan deeynee, kan haajamne, jabaan laafanne, je'ii

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الْذِلِّ

111}*Rabbiin kee guddisi malle hundarrraa

وَكِبِيرٌ ©

isa, qulqulleysii guddisi. guddisuu hoonga geessi, ilmoo qabaatu'urraa isa qulqulleysii, guddisi, ammallee shariika qabaatu'urraa akkasuma , xiqqueenyi isa gayu'urraa akkasuma, waan isaan hin